

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK NA NARODNO MEŠANEM OBMOČJU V PREKMURJU

Izpitna pola 1

- A) Bralno razumevanje
- B) Razčlemba neumetnostnega besedila

Torek, 14. junij 2005 / 90 minut (30 + 60)

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Izhodiščni besedili sta na perforiranih listih, ki ju lahko iztrga. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILO KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar!

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Del A (bralno razumevanje) vsebuje 11 nalog, del B (razčlemba neumetnostnega besedila) pa 24. Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov (možnost odbitnih točk zaradi jezikovnih napak).

Odgovore napišite v prostor, ki je za to predviden, jasno in čitljivo.

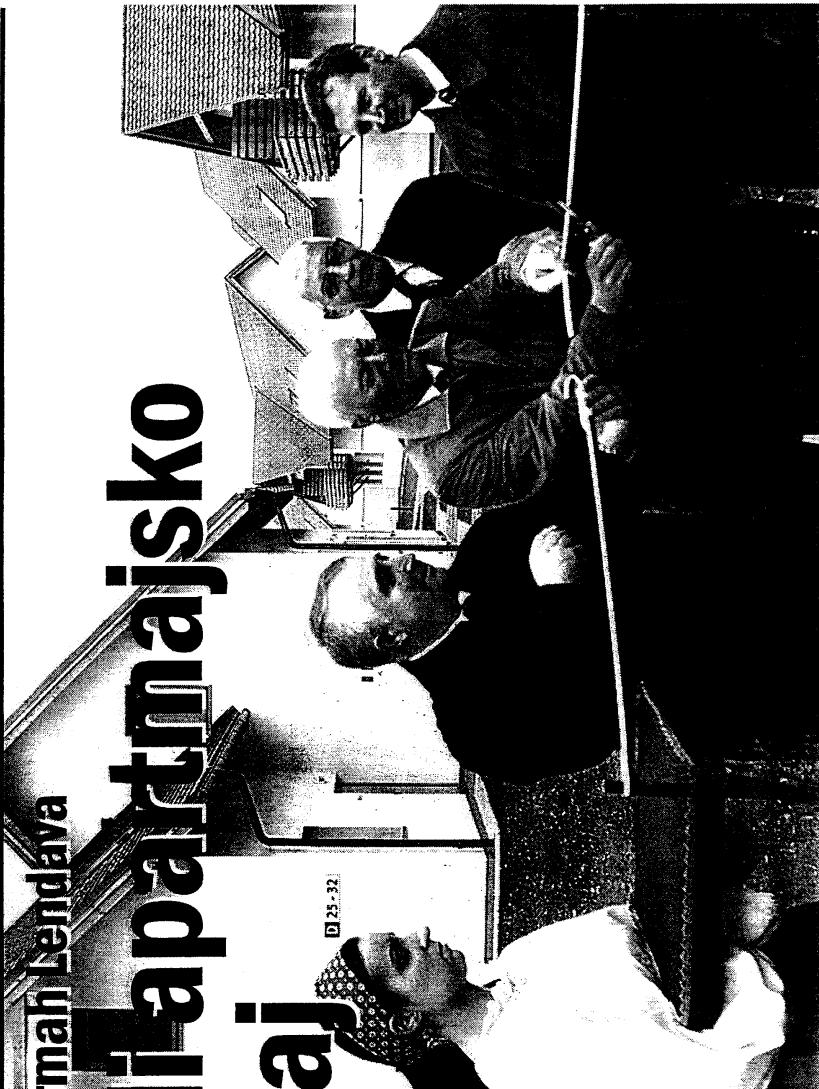
Na desni strani je ob vprašanjih navedeno možno število dosegljivih točk.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 5 praznih.

Izhodiščno besedilo k Izpitni poli 1A: V Lendavi odprli apartmajsko naselje Lipov gaj; Vestnik, november 2004

Nova naložba Panonskih term v Termah Lendava

V Lendavi odprli apartmajsko naselje Lipov gaj

Zmogljivosti so se povečale za 240 postelj

V Termah Lendava so v sredo odprli novo apartmajsko naselje Lipov gaj, v katerem je 84 apartmajev z 240 ležišči. Lipov gaj je dosegel največja naložba v okviru skupine Panonske terme v vrednosti okrog 750 milijonov tolarjev, od česar je bilo 40 odstotkov sredstev zagotovljenih iz evropskih strukturnih skladov.

Na otvoritvi so bili med drugimi direktor Term Lendava Franc Huber, direktor Term 3000 Dušan Bencik, direktor Slovenske turistične organizacije Bojan Meden, član uprave delniške družbe Sara Emil Vizoviček, direktor dejavnosti Turizma v Poslovni skupini Sava Andrej Šprajc in zunanj v občini Lendava Anton Balážek.

Pred otvoritvijo so na novinarski konferenci predstavniki vodstva Save, Term 3000 in Term Lendava predstavili apartmajsko naselje ter njegov pomen za Panonske terme in Lendavo z okolico, obenem pa so tudi predstavili načrt za prihodnost Term Lendava. Direktor Term Lendava Franc Huber je povedal, da je apartmajsko naselje zgrajeno na 4.200 m² površine. Z novim apartmajskim naseljem predvidevajo tudi nove

zaposlitve, saj se bo na osnovi lokalnega zaposlitvenega programa predvdom zapošlilo do 35 delavcev. Naložba pomeni tudi možnost za uspešnejše poslovanje Term Lendava s povečanjem postojanih kapacetov, ki jih je bilo dostenje 209, še za 240. Ob 40 odstotkih sredstev, ki so jih za projekt zagotovili kot nepovratna sredstva iz strukturnih skladov Evropske unije, je 25 odstotkov lokalnih sredstev, 35 odstotkov pa posojil. Obiskovalcem, ki bodo v Lipovem gaju, pa bodo Termi Lendava ponujale aktivne, doživljajске in zdraviliske programe. V zdraviliske programe bodo vključili kopanje v termalni vodi, masož, kopeli in terapevtske storitve. Ker pa so apartmajski gosti običajno nekoliko mlajša populacija kot hotelski gosti, bodo uvedli tudi rekreativne aktivnosti, kot so vodna aerobilka, kolesarski izleti v bližnjo okolico, jahanje, vožnjo s kanuji in podobno, vključili pa bodo tudi več aktivnosti za najmlajše.

Dostop do apartmajev so uredili z novimi asfaltiranimi cestami in parkirnimi prostori, uredili pa so tudi tlakovane sprehajalne poti, po katerih je omogočen dostop do hotela Lipa in vseh baze-

tudi neposreden vpliv na okolico, kjer se bodo gostje gibali.

K temu je direktor dejavnosti turizma v poslovni sistem Sava Andrej Šprajc dodal, da je strategija poslovne skupine Sava v turizmu usmerjena v nove napložbe, s katerimi se bo povečala dodana vrednost na zaposlenega, in v turistično infrastrukturo, s tem pa se bo povečalo tudi število gostov in s tem posledično tudi letni promet.

Jože Gabor,
foto: Nataša Juhnov

PRAZNA STRAN

A) Bralno razumevanje

Pozorno preberite priloženo besedilo in rešite naloge.

1. Poimenujte temo priloženega besedila s samostalniško besedno zvezo.

(2 točki)

2. Obkrožite pravilen odgovor.

Po mnenju direktorja Term 3000 izgradnja naselja Lipov gaj pomeni

- a) nadaljevanje razvojne strategije mesta Lendava.
- b) nadaljevanje Savine strategije razvoja termalnega turizma.
- c) doslej največjo naložbo v okviru Term 3000.

(1 točka)

3. Zakaj bodo za goste apartmajskega naselja pripravili dodatno ponudbo, drugačno kot za goste hotela?

(2 točki)

4. S črkami zapišite, kolikšna je vrednost celotne naložbe v apartmajske naselje Lipov gaj.

(2 točki J)

5. Zapišite, koliko odstoten je delež sredstev, ki niso bila zagotovljena iz evropskih strukturnih skladov.

(2 točki J)

6. Dopolnite poved.

V okolini hotela Lipa v Lendavi je zraslo v pol leta 84 apartmajev z 240 _____.
(1 točka)

7. Ugotovite, ali naslednje trditve ustrezano vsebini besedila.

- a) V okviru izgradnje apartmajskega naselja Lipov gaj so dokončali tudi gradnjo novega, 332 milijonov tolarjev vrednega bazena.

DA NE

- b) Z izgradnjo naselja so se posteljne kapacitete Term Lendava povečale za več kot enkrat.

DA NE

- c) V Termah Lendava bo zaposlenih do 35 delavcev.

DA NE

- č) Direktor dejavnosti turizma v poslovнем sistemu Sava Dušan Bencik je povedal, da je strategija poslovnega sistema usmerjena v nove naložbe.

DA NE

- d) Po novih asfaltiranih sprehajalnih poteh je omogočen tudi dostop do hotela Lipa.

DA NE

(5 točk)

8. Kdo je na tiskovni konferenci predstavil načrte za prihodnost Term Lendava?

_____ (1 točka)

9. V eni povedi odgovorite, zakaj bodo imele naložbe v Terme Lendava neposreden vpliv na okolico.

_____ (2 točki J)

10. Ali je Sava del poslovnega sistema Terme 3000?

_____ (1 točka)

11. Kdo je na otvoritvi zastopal Slovensko turistično organizacijo in kdo Občino Lendava?

_____ (1 točka)

Izhodiščno besedilo k Izpitni poli 1B: Sto milijonov forintov za skupno čistilno napravo; Porabje, november 2004

Slovensko–madžarski sporazum o upravljanju voda

STO MILIJONOV FORINTOV ZA SKUPNO ČISTILNO NAPRAVO

1 Slovenija in Madžarska sta 21. oktobra 1994 v Ljubljani ustanovili stalno slovensko-madžarsko komisijo za vodno gospodarstvo in podpisali sporazum, ki ureja sodelovanje med državama na tem področju. Po dveh dneh zasedanja v Radencih so rezultate desetletnega dela in sodelovanja predstavili v Monoštru nekoliko širšemu

delegacije Tomaž Globokar je v pozdravnih besedah poudaril, da komisija obravnava problematiko voda v najširšem smislu, od obrambe pred poplavami do varstva in zaščite vodnih pojavov, denimo sonaravno urejanje strug in priobalnih zemljišč. „Mislim, da je največja zasluga te komisije v tem, da smo usklajeno

začetni fazi uresničitve. Za izgradnjo zadrževalnika sta zainteresirani obe državi.“ Tomaž Globokar tudi pravi, da se je po članstvu Slovenije in Madžarske v Evropski uniji zgodil kakovosten prehod, ki pomeni več skupnih in konkretnih projektov in manj pogovarjanja o tem, kaj je potrebno ali bi bilo potrebno narediti. Tako imenovana evropska direktiva postavlja v ospredje posamezna porečja kot temeljna območja za sodelovanje.

Udeleženci na 10. obletnici sporazuma

krogu udeležencev. Ob desetletnici je izšla tudi trijezična vsebinsko bogata publikacija z najpomembnejšimi informacijami o sodelovanju, rezultatih in načrtih pri urejanju voda.

2 Sedanji predsednik slovenske

razreševali probleme in se dogovorili za skupne naloge pri gradnji vodovodov, kanalizacije in čistilne naprave, medtem ko je eden večjih projektov, zadrževalnik visokih voda na Kobiljskem potoku, v

3 Dr. András Gombos, ki predseduje madžarski delegaciji v mešani komisiji, je v pozdravnih besedah zapisal, da je težišče sodelovanja vodnozbirno območje Mure, kjer se prepleta sodelovanje med Avstrijo, Hrvaško, Madžarsko in Slovenijo. Ocenil je, da posvečamo premalo pozornosti ohranjanju kakovosti voda, od katerih je odvisna kakovost življenja. Povedal je tudi, da je madžarska vlada za skupno čistilno napravo v Bajánsenu odobrila 100 milijonov forintov, tako da bo kmalu podpisani sporazum o tem projektu, ki naj bi postal vzorec dobrega sodelovanja med Slovenijo in Madžarsko.

PRAZNA STRAN

B) Razčlemba neumetnostnega besedila

Pozorno preberite priloženo besedilo B in odgovorite na vprašanja.

1. Katero ubeseditveno stališče pisca je prevladujoče? Podčrtajte ustrezen odgovor.

objektivno / subjektivno

(1 točka)

2. Kateri slogovni postopek je v besedilu prevladujoč?

(1 točka)

3. Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

Sporočevalčev namen v besedilu je

- a) pozivanje.
- b) poizvedovanje.
- c) vrednotenje.
- č) prikazovanje.
- d) zagotavljanje.

(1 točka)

4. Imenujte štiri prvine zunanje oblikovanosti priloženega besedila.

(2 točki)

5. Postavite ustrezna naglasna znamenja na besedah v naslednji povedi:

Ocenil je, da posvečamo premalo pozornosti ohranjanju kakovosti voda, od katerih je odvisna kakovost življenja.

(2 točki)

6. Koliko je izgovorjenih soglasnikov v besedi *madžarski*?

(1 točka)

7. V oglati oklepaj zapišite izgovor črke v v besedah *forintov*, *postavlja*, *pozdravnih*.

[]
(1 točka)

8. Iz prve povedi drugega odstavka izpišite vsaj en primer, v katerem prihaja v izgovoru do premene po zvenečnosti.

(1 točka)

9. Lastno ime Tomaž Globokar postavite v orodnik ednine.

(2 točki)

10. Iz naslova izpišite vse pridevniške besede in jim določite podvrsto.

PRIDEVNIŠKA BESEDA

PODVRSTA

(3 točke)

11. Glagolom spremenite glagolski vid (ne spreminjajte slovničnih lastnosti besed).

sta ustanovili – _____

smo razreševali – _____

ureja – _____

je ocenil – _____

(4 točke)

12. Povedi *Kmalu bo podpisan sporazum o tem projektu* spremenite glagolski način in poved zapišite na črto.

(2 točki)

13. V preglednico vpišite ustreerne oblike glagolov *postaviti, uređiti, vzeti*.

nedoločnik	namenilnik	sedanjik (1. os. ednine)	velelnik (2. os. ednine)	opisni deležnik na -l
postaviti				
uređiti				
vzeti				

(4 točke)

14. Obkrožite pravilen odgovor.

Po izvoru je zemljepisno lastno ime *Monošter*

- a) domača beseda.
- b) prevzeta beseda.

(1 točka)

15. Pripišite sopomenki naslednjima besedama.

kvalitet – _____

direktiva – _____

(2 točki)

16. Iz besedila izpišite vsa zemljepisna naselbinska lastna imena v imenovalniku in jim pripišite imena prebivalcev (v 1. os. mn.).

IZPIS

IME PREBIVALCA

(3 točke J)

17. Zapišite skladenjsko podstavo tvorjenk (1) slovensko-madžarski, (2) trijezična in (3) vodovod ter poimenujte vrsto tvorjenk.

Skladenjska podstava:

(1) _____

(2) _____

(3) _____

Vrsta tvorjenk: _____

(4 točke)

18. Tvorjenko desetletnica zapišite s številko.

(2 točki)

19. S simboli (S) prikažite skladenjsko sestavo prve povedi 3. odstavka besedila.

(2 točki)

20. Obkrožite jedra besednih zvez.

10. obletnica sporazuma

sedanji predsednik slovenske delegacije Tomaž Globokar

sonaravno urejanje strug in priobalnih zemljišč

vzorec dobrega sodelovanja med Slovenijo in Madžarsko

(2 točki)

21. Dvostavčno poved *Podpisali so sporazum, ki bo postal vzorec pretvorite v enostavčno.*

(2 točki J)

22. Z enostavčno povedjo utemeljite rabo vejic v povedi *Tomaž Globokar tudi pravi, da se je po članstvu Slovenije in Madžarske v Evropski uniji zgodil kakovosten prehod, ki pomeni več skupnih in konkretnih projektov in manj pogovarjanja o tem, kaj je potrebno ali bi bilo potrebno narediti.*

(2 točki J)

23. Besedno zvezo *Slovenija in Madžarska* uporabite v povedih tako, da bo opravljala vlogo osebka, predmeta in prislovnega določila.

osebek: _____

predmet: _____

prislovno določilo: _____

(3 točke)

24. Iz povedi *Slovenija in Madžarska sta 21. oktobra 1994 v Ljubljani ustanovili stalno slovensko-madžarsko komisijo za vodno gospodarstvo in podpisali sporazum izpišite nanašalnico in ustrezen morfemski naveznik.*

nanašalnica: _____

naveznik: _____

(2 točki)

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN